

Toshova Sharifa Panoyevna
Tarix fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
e-mail: sharifaxon.tosheva@gmail.com

Tug'ilgan sanasi: 1968 yil 10 dekabr.

Mutaxassisligi: tarixchi, huquqshunos.

Lavozimi: O'zbekiston Respublikasi Fanlar akademiyasi Milliy arxeologiya markazi "Fanlararo tadqiqotlar" bo'limi katta ilmiy xodimi

Ma'lumoti: 1991-yilda Buxoro davlat pedagogika institutining Tarix va huquqshunoslik fakultetini tamomlagan

1991–1993-yillarda Buxoro davlat universiteti Pedagogika kafedrasida o'qituvchisi

1993–1998-yillarda Buxoro davlat universiteti Tarix va huquqshunoslik fakulteti aspiranti

1999–2007-yillarda O'zbekiston Respublikasi Fanlar akademiyasi Tarix institutida kichik ilmiy xodim

2007–2015-yillarda O'zR FA Sharqshunoslik institutida kichik ilmiy xodimi

2019-yildan O'zR FA Milliy arxeologiya markazi kichik ilmiy xodimi

2022-yilda "Mirzo Abdulazim Somiyning "Tuhfayi shohiy" asari tarixiy manba sifatida" mavzusida tarix fanlari bo'yicha falsafa doktori PhD dissertasiyasini yoqlagan

Ilmiy yo'nalishlari: Манбашунослик, Markaziy Osiyoning xonliklar davri tarixi, ijtimoiy antropologiya, sufizm, hunarmandchilik risolalari, kasbiy identiklik

Ilmiy unvoni: tarix fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Ilmiy nashrlari ro'yxati:

Kitoblar

1. Handlist of Sufi manuscripts (18th–20th centuries) in the holdings of the Oriental Institute, Academy of Sciences, Republic of Uzbekistan / Hrsg. J. Paul. – Berlin: Das Arabische Buch, 2000. – 237 pp. (in Russian; coauthor).

2. Verzeichnis der orientalischen Handschriften in Deutschland. Supplementband 37: Каталог суфийских произведений XVIII–XX вв. из собраний Института востоковедения им. Абу Райхана ал-Бируни АН РУз / Hrsg. J. Paul. – Stuttgart: Franz Steiner Verlag, 2002. – 358 pp. (coauthor).

3. Sadr al-Din Ayni. Bukhara inqilabining ta'rixi. Ed. by SHIMADA Shizuo, Sharifa TOSHEVA. – Tokyo: The University of Tokyo, 2010. – 299 + Ixxxvi pp.

Хорижда нашр бўлган мақолалар.

1. The Pilgrimage Books of Central Asia: Routes and Impressions, in: Alexandre Papas, Thomas Welsford, Thierry Zarcone: Hajj Routes and Pious Visits between Central Asia and the Hijaz. Berlin: Klaus Schwarz Verlag 2011, pp. 234– 249.
3. Türkistan’ın parçalanma tarihinin aydınlatılmasında Sovyet mefkuresinin etkileri üzerine // Dünya uygarlığı içinde Türk uygarlığı meseleleri tarih ve dil kurultayı. 1- kitap. Eskişehir, 2014, 271-280.
4. Buhara’da İnkılabi Hereketler: Islahat ve İnkılap Tartışmaları //100 yılında Sovyet İhtilali ve Tütök dünyası. Editorler Yunus, Koç Mikail Cengiz. Ankara, 2018, 197-203.
5. Official And Unofficial Versions Of Bukhara’s History: Comparative Analysis of the Works Of “Tuhfa-Yi Shahi” And “Tarikh-I Salatin-I Mangitiya” // The American Journal of Interdisciplinary Innovations And Research. Juli 2020, Page No.:60-69.
www.usajournalshub.com/index.php/tajjiir
6. Türkistanlı Hacılar ve Seyyahlar Gözüyle İstanbul Genel Türk Tarihi Araştırmaları Dergisi Yıl 2021, Cilt 3, Sayı 6, 401-408 <https://doi.org/10.53718/gttad.946042>

Мақолалар.

1. Бухоро амирлигида маҳаллий тарихшунослик /XIX аср II ярми – XX аср бошлари //Ўзбекистон тарихи масалалари. Аспирантларнинг илмий тўплами. – Бухоро: Вилоят босмахонаси, 1995. – Б. 5-10.
2. Бир мактуб хусусида //Ўзбекистон тарихи масалалари. Аспирантларнинг илмий тўплами. – Бухоро: Вилоят босмахонаси, 1995. – Б. 10-16.
3. Бухоро валиаҳди //Гулистон, 1996 йил, №3. – Б. 58-60.
4. Бухоро амирлиги тарихнавислари (XIX аср II ярми – XX аср бошлари) //Шарқшунослик тўплами. Тошкент, 1997. – Б.177-189.
5. Маърифатпарвар Дониш //Фан ва турмуш, 1999 йил, №2. – Б.26-27. 6. Садр Зиёнинг “Рўзнома” асари тарихий манба сифатида // Ўзбекистон тарихининг долзарб муаммоларига янги чизгилар. Даврий тўплам – Тошкент: Шарқ, 1999. –№2. – Б. 74-83.
6. Бухоро тарихнавислик мактабининг сўнгги намояндаси //Мозийдан садо, 3(7). 2000. – Б.18-23.
7. Ватанимиз тарихига оид муҳим тадқиқот //Имом ал-Бухорий сабақлари, 4/2002. – Б.296-299.
8. Аҳмад Дониш ва унинг тарихий рисоласи // Бухоро мавжлари, 2007/3. – Б.37-40.
9. Аҳмад Донишнинг табиий – илмий, фалсафий ва ахлоқий қарашлари /Аҳмад Дониш – XIX асрнинг буюк мутафаккири ва тараккийпарвари мавзусидаги республика илмий-назарий конференция материаллари. – Бухоро: Техно-тасвир, 2007. – Б.22-26.
10. Абдулазим Сомийнинг “Тухфайи шоҳий” асари манбалари хусусида // Академик Убайдулла Каримов номидаги ёш шарқшунослар илмий конференцияси тезислари. – Тошкент: Тошкент давлат шарқшунослик институтининг босмахонаси, 2008. – Б. 19-21.
11. Марказий Осиё ҳожилари ва сайёҳлари: йўллар ва таассуротлар //Шарқшунослик тўплами. Тошкент, 2009. – Б.87-98.
12. Бухорода жадидчилик ҳаракати ва инқилоб тарихининг ёритилишига совет мафкурасининг таъсири (С.Айний ва Ф.Хўжаев асарлари мисолида) //Историческая наука в контексте интеллектуального развития Центральной Азии. – Тошкент: Янги нашр, 2014. – Б. 311-320.
13. Мирзо Сомийнинг “Миръот ал-якин” асари хусусида //Шарқшунослик тўплами. Тошкент, 2014. – Б.177-189.
14. Аҳмад Дониш ва унинг “Рисола ё мухтасаре аз тарихи салтанати хонадони манғития” асари //Ўзбекистон тарихи хрестоматия. –Тошкент: фан ва технология нашриёти, 3-жилд, 2014. – Б. 269-274 (коллектив монография).
15. Тошова Ш.П. Мирзо Абдулазим Сомий ва унинг “Тухфайи шоҳий” асари / Ўзбекистон тарихи хрестоматияси. 3-жилд. – Тошкент: Фан ва технология нашриёти, 2014. – Б. 59-66 (коллектив монография).

16. Садриддин Айний “Бухоро инқилобининг тарихи” //Ўзбекистон тарихи хрестоматия. – Тошкент: фан ва технология нашриёти, 4-жилд, 2014. – Б. 90- 107 (коллектив монография).
17. Мирзо ‘Абд ал-’Азим Сомийнинг ҳаёти ва ижодига доир янги маълумотлар // Имом Бухорий сабоқлари. Махсус сон. – 2021. – Б. 122-127.
18. Жаид мактабларида таълим тарбиянинг миллий асослари хусусида // Бошланғич таълим сифат ва самарадорлигини ошириш: стратегия, инновация ва илғор тажрибалар. Халқаро илмий-амалий анжумани материаллари – Бухоро, 2021. – Б. 388-392.
19. Mirzo Abdulazim Somiyning “Tuhfayi shohiy” asarida Sharkiy Buxoro tarixining yoritilishi // Сурхондарё Давлат Университети журнали “Сурхондарёда илм-фан” . 2022 й. №01 (06 сон). – Б. 60-64.
20. VIII-XII асрларда Ўрта Осиё шаҳарларида касбий ўзликнинг ўзига хос хусусиятлари// Қашқадарё Давлат Университети “Марказий Осиё цивилизацияси тизимида Ўзбекистон тарихи ва маданияти” мавзусидаги халқаро илмий-амалий конференция материаллари. – 2022 й. 14 май. – Б. 80-83.
21. Ўрта аср шаҳарлари тарихий топографиясида касбий ўзликларнинг акс этиши //Наманган давлат университети илмий ахборотномаси. – 2022 й. №6 (3). – Б. 307-317.